

Behandeling van ongecompliceerde gonorrhoe met een enkelvoudige dosis pivampicilline en probenecide

Bij de behandeling van gonorrhoe is op het ogenblik een zekere tendens naar de zg. „traitement-minute” waar te nemen. Deze behandeling bestaat uit één dosis van een antibioticum, ingenomen onder toezicht van de behandelende arts. Het is duidelijk dat toediening per os praktische voordelen kan bieden boven een injectie. Als bezwaar tegen de orale toedieningsweg wordt de onbekendheid met de resorptie uit de darm aangevoerd. Bovendien bestaat de kans dat braken het bereiken van werkzame bloedspiegels verhindert, terwijl het therapeuticum juist bij gonorrhoe hoog gedoseerd moet worden. Veel gebruikte geneesmiddelen voor deze wijze van gonorrhoebehandeling zijn: hoge doses ampicilline veelal te zamen met probenecide, antibiotica uit de tetracyclinegroep of ook wel de trimethoprim-sulfamethoxazolcombinatie.

Het onlangs op de markt verschenen pivampicilline (Pivatil, Pondocilline) wordt onafhankelijk van de voedselopname, optimaal geresorbeerd, waarbij bloedspiegels zouden ontstaan vergelijkbaar met die welke na een intramusculaire injectie van overeenkomstige doseringen ampicilline worden verkregen. Pivampicilline wordt in het lichaam omgezet in ampicilline en voor een groot deel met de urine uitgescheiden. Probenecide (Benemid) remt de tubulusexcretie van een aantal antibiotica, zodat hogere en langer aanhoudende bloedspiegels verkregen kunnen worden. Vooral bij de behandeling van gonorrhoe is de combinatie van een enkelvoudige dosis ampicilline met probenecide van belang gebleken (ERIKSON 1971).

Wij behandelden van januari tot oktober 1973 66, alleen op contra-indicaties voor geneesmiddelen geselecteerde, patiënten bij wie op grond van het Gram-preparaat voorlopig de diagnose gonorrhoe werd gesteld. Wij lieten hen 4 capsules pivampicilline à 350 mg (overeenkomend met 1 g ampicilline) te zamen met 2 tabletten probenecide à 500 mg innemen met ongeveer 100 ml melk of water. Ter bevestiging van de diagnose werd van urethra en anus, en bij vrouwen ook van de cervix, materiaal genomen voor kweek op gonokokken en gevoeligheidsbepalingen. Genezing werd aangenomen op grond van het klinische beeld én van 2 controlekweken met negatief resultaat, die resp. op de 4e tot 6e dag en een week na de eerste controlekweek werden gemaakt.

Van de 66 patiënten onttrokken zich 9 aan een of meer controles. Eén patiënte werd opnieuw geïnfecteerd. Bij 10 patiënten (8 mannen en 2 vrouwen) kon

de diagnose niet door de kweken worden bevestigd. Alle bij de overige 46 patiënten (29 mannen, 17 vrouwen) geïsoleerde gonokokkenstammen waren gevoelig voor ampicilline. Bij 19 van hen werd een stam gevonden die ongevoelig was voor penicilline 0,1 E/ml en bij 3 een stam ongevoelig voor penicilline 1,5 E/ml. Er werden 13 anale infecten aangetoond, waarvan 4 bij de mannelijke patiënten. Alle 46 patiënten genazen volledig. De bevindingen van de controlekweken van de overige patiënten waren, voor zover verricht, ook negatief.

Bij 63 patiënten kon naar bijwerkingen worden gevraagd. Twee van hen klaagden over pijn bij slikken, 3 gaven aan in geringe mate misselijk te zijn geweest, 1 patiënt bemerkte een koortsig gevoel en 1 patiënt zou een — overigens door ons niet geconstateerde — „uitslag” hebben gehad. Er werden geen patiënten met postgonorrhoeïsche urethritis gezien, de luesreacties werden bij het eerste bezoek en na 3 maanden bepaald met steeds negatief resultaat.

Het genezingspercentage is bij de door ons toegepaste therapie hoog (95% — betrouwbaarheidsinterval: 92-100%). Dit komt overeen met de gegevens uit het onlangs door MALMBORG e.a. (1973) gepubliceerde onderzoek over 513 patiënten met gonorrhoe; zij gebruikten een zelfde doseringsschema.

Mede gezien de geringe bijwerkingen menen wij dat de ongeveer f 6,50 kostende combinatie van pivampicilline en probenecide een goede therapie is in het bijzonder voor patiënten met gonorrhoe van wie onttekening aan de controle verwacht kan worden.

Pivatil en Benemid werden welwillend beschikbaar gesteld door de firma Merck Sharp en Dohme B.V.

LITERATUUR

ERIKSON, G. (1971) Oral ampicillin in uncomplicated gonorrhoea. IV. Comparison of pharmacological and clinical results. *Acta derm.-venereol. (Stockh.)* 51, 467.

MALMBORG, A. S., L. MOLIN en B. NYSTRÖM (1973) Pivampicilline combined with probenecid in the treatment of acute uncomplicated gonorrhoea. *Acta derm.-venereol. (Stockh.)* 53, 501.

Produkt-informatie Pivatil en Benemid. Merck Sharp en Dohme, Haarlem.

Amsterdam
Haarlem, maart 1974

H. NEERING
J. R. L. RUDING
H. J. DIRKSEN